

د یونس نبي کتاب

د کتاب پېژندنه

د یونس نبي کتاب د سپېڅلي کتاب د نورو پیغمبرانو د کتابونو سره فرق لري، دا د یونس نبي په هکله یوه کیسه ده. په دې کتاب کې مونږ یو نبي وینو چې سرغړونه کوي، خو بې دینه او کافران کشتی چلوونکي توبه وباسي او یو قدرتمند پاچا خپل ځان عاجز کوي. دا کتاب د یوې پوښتنې سره پای ته رسېږي چې په هغه کې ټولو لوستونکو ته یوه وینا ده: ایا دا ستاسو دپاره بڼه خبره ده چې خدای ستاسو د دښمنانو سره مینه وکړي؟ خدای یونس ته وویل چې نینوا یعنې د آشور د لویې امپراتورۍ پایتخت ته لاړ شي، یعنې د اسراییلو سرسخته دښمنانو ته. خو یونس نه غوښتل چې د خدای د پیغام سره هلته لاړ شي، ځکه چې هغه په دې باندې باور درلود چې خدای به د ښار د جوړولو نقشه عملي نه کړي. سره له دې چې تگ ته راضي نه ؤ، خو بیا یې هم اطاعت وکړ او په پای کې کله چې د هغه د عذاب او فنا کېدلو پیغام رښتیا نه شو، نو غمجن شو.

دا کتاب په خپل مخلوق باندې د خدای د مطلق حاکمیت تصویر ښکاره کوي. خو د ټولو نه زیات دا تصویر خدای د مینې او رحمت د خدای په توګه څرګندوي چې دا غوره ګڼي د دې په ځای چې د خپل قوم دښمنانو ته سزا ورکړي او له منځه یې یوسي، هغوی وژغوري.

د موضوعگانو لست

یونس او کشتیوانان: ۱ فصل

د یونس لومړنۍ دعا: ۲ فصل

یونس او د نینوا خلک: ۳ فصل

د یونس دوهمه دعا: ۴ فصل

یونس د خښتنن څخه تنبتي

۱ یوه ورځ خښتنن د امتای زوی یونس ته وویل: ﴿۲﴾ «د نینوا لوی ښار ته لاړ شه او په ضد یې وعظ وکړه. ځکه ما ولیدل چې د هغه ځای خلک خومره بدکاره دي.» ﴿۳﴾ خو یونس په بلې خوا روان شو، په دې خاطر چې له خښتنن څخه و تنبتي. هغه یافا ته لاړ او هلته یې یوه کشتی ولیدله چې هسپانیې ته روانه وه. هغه خپله کرایه ورکړه او د کشتیوانانو سره سپور شو چې هسپانیې ته سفر وکړي او د خښتنن څخه لېرې شي.

۴ خو خښتنن په بحیرې باندې یو قوي باد نازل کړ او دا توفان دومره تېز ؤ چې هغه کشتی د ماتېدلو په خطر کې وه. ﴿۵﴾ ټول کشتیوانان ووپرېدل او هر یو خپل خدای ته فریاد وکړ. هغوی بارونه بحیرې ته ورگوزار کړ، ترڅو کشتی سپکه شي. خو یونس د کشتی دننه لاندې ننوتی ؤ او هلته په درانه خوب ویده ؤ. ﴿۶﴾ د کشتی مشر هغه ته ورغی او ورته ویې ویل: «څنگه ویده پروت یې؟ پاڅه او خپل خدای ته فریاد وکړه! کېدای شي چې هغه په مونږ باندې رحم وکړي او زمونږ ژوند وژغوري.»

۷ بیا هغو کشتیوانانو یو بل ته وویل: «راځئ چې پچه واچوو چې دا معلومه کړو چې دا بلا د چا له امله په مونږ باندې راغلې ده.» هغوی پچه واچوله او پچه د یونس په نوم وختله. ﴿۸﴾ بیا هغوی د هغه څخه پوښتنې وکړې: «مونږ ته ووايه چې په دې کې څوک ملامته دی چې دا بلا یې په مونږ باندې راوستې ده؟ ته څه کار کوي؟ د کوم وطن څخه راغلی یې؟ د کوم قوم څخه یې؟» ﴿۹﴾ هغه په ځواب کې وویل: «زه یو عبرانی یم او د خښتنن، د اسمان د خدای چې بحیره او ځمکه یې جوړ

کړي دي، عبادت کوم.» (۱۰) یونس هغوی ته وویل چې زه د خښتنن څخه تښتم. نو کشتیوانان ډېر ووپرېدل او ورته وېي ویل: «دا تا څه وکړل!»

(۱۱) توفان نور هم زیاتېده، نو هغوی د هغه څخه پوښتنه وکړه: «مونږ تا سره څه وکړو چې توفان ودرېږي؟» (۱۲) هغه په ځواب کې وویل: «ما پورته کړئ او بحیرې ته مې ورگوزار کړئ، نو توفان به غلی شي. ځکه زه پوهېږم چې دا لوی توفان زما له امله په تاسو باندې راغلی دی.» (۱۳) د دې په ځای کشتیوانانو هڅه وکړه چې کشتی وچې ته وباسي. هغوی د خپل ټول قوت څخه کار واخیست، خو توفان نور هم زیاتېده او هغوی څه ونه شو کولی. (۱۴) بیا هغوی خښتنن ته فریاد وکړ: «ای خښتننه، د دغه سړي د وژلو په خاطر مونږ مه مړه کوه او د هغه د مرگ مسوولیت زمونږ په غاړه مه اچوه، ځکه چې تا ای خښتننه، په خپله خوښه دا کار کړی دی.» (۱۵) بیا هغوی یونس پورته کړ او بحیرې ته یې ورگوزار کړ او توفان سمدستي غلی شو. (۱۶) په دې کار هغه سړي د خښتنن څخه ډېر ووپرېدل او هغوی خښتنن ته قرباني وړاندې کړه او نذرونه یې ورکړل.

(۱۷) خښتنن یو لوی ماهي ولېږه چې یونس ژوندی تیر کړي او یونس درې ورځې او درې شپې د ماهي په گېډه کې ؤ.

د یونس دعا

۲ (۱) د ماهي د گېډې څخه یونس خپل خښتنن خدای ته دعا وکړه:

(۲) په خپل تکلیف کې مې ای خښتننه

تاته غږ وکړ

او تا ځواب راکړ

د مړو د نړۍ د ډېر ژور ځای څخه

ما فرياد وکړ د مرستې په خاطر

او تا واورېده

تا زه ژورو اوبو ته ورگوزار کړم (۳)

د بحیرې تل ته

او سیلاب راکړ کړم

او زما په سر تېرې شوې ستا زورورې خپې

نو ما وویل چې زه شړل شوی یمه (۴)

ستا له نظره څخه

خو بیا به هم زه سترگې واړوم

ستا د سپېڅلي کور خواته

اوبه راباندې راغلې او ساه اخیستی نه شم (۵)

او شوي راجاپيري له ما د بحيري اوبه

زما د سر خخه راتاو شول د بحيري وابنه

۶ ورسېدم زه دغرونو بېخ ته

لاندي ځمکې تل تر تله راگېر کړمه زه

خو تا راووستم ژوندي د مرگ له کندي خخه

ای خبنته زما خدایه

۷ کله چې وتله زما ساه

نو ته مې رایاد کړلې خبنته

او زما دعا ورسېدله تاته

ستا سپېڅلي کور کې

۸ چې بې ارزښته بتانو ته کړي عبادت څوک

هغوی پرینې خپل امید دی د خدای د تلیاتې مینې

۹ خو د شکرگزارۍ په کولو سره

زه به وړاندې کړمه تاته قرباني

او ما چې منلی نذر، زه به یې ورکړمه

راځي خلاصون د خښتن له خوا نه

۱۰) بيا خښتن په ماهي باندي امر وکړ او ماهي یونس وچې ځمکې ته ورگوزار کړ.

یونس د خښتن اطاعت کوي

۳ ۱) بيا په دوهم ځل خښتن یونس ته وويل: ۲) «همدا اوس د نینوا لوی ښار ته لاړ شه او

هغه پیغام خلکو ته اعلان کړه چې زه یې تاته درکوم.» ۳) نو یونس د خښتن خبره ومنله او نینوا

ته لاړ. نینوا یو ډېر لوی ښار ؤ چې په گرځېدلو کې یې درې ورځې لگېدلې. ۴) یونس د ښار په

منځ کې روان شو او د یوې ورځې له گرځېدلو څخه وروسته هغه خلکو ته داسې اعلان وکړ: «نینوا

به په څلورېشتو ورځو کې وران شي!»

۵) د نینوا خلکو د خدای په پیغام باندي باور وکړ. نو هغوی دا اعلان وکړ چې هر یو تن باید

روژه ونیسي او ټول خلک د لوی څخه نیولې تر کوچني پورې باید د ویر کالي واغوندي، ترڅو دا

وښايي چې توبه یې ويستلې ده.

۶) کله چې د نینوا پاچا د دې خبرې په هکله واورېدل، هغه د خپل تخت څخه پاڅېد، خپله

چپه یې وويستله، د ویر کالي یې واغوستل او په ایرو باندي کښېناست. ۷) هغه د نینوا خلکو ته

داسې یو اعلان وکړ: «د پاچا او د هغه د درباریانو له خوا یو حکم وشو چې هېڅوک دې څه نه

خوري. ټول خلک او حیوانات، پادې او پسونه د خوراک او د څښاک څخه منع دي. ۸) ټول

خلک او حیوانات باید د ویر کالي واغوندي. هر یو باید په جدي توگه خدای ته دعا وکړي او د خپلو بدو کارونو او زور زیاتي څخه لاس واخلي. ﴿٩﴾ څوک پوهیږي؟ کېدای شي بیا هم خدای خپله پرېکړه بدله کړي او د خپل سخت قهر څخه راوگرځي، ترڅو مونږ هلاک نه شو.»

﴿١٠﴾ کله چې خدای ولیدل چې هغوی څه وکړل او څنګه هغوی د بدو لارو څخه راوگرځېدل، نو هغه خپله پرېکړه بدله کړه او هغه تباهي یې ورباندې نازله نه کړه چې د هغې گوانس یې کړی و.

د یونس قهر او د خدای رحم

٤ ﴿١﴾ یونس په دې باندې ډېر خفه و او په قهر شو. ﴿٢﴾ نو هغه داسې دعا وکړه او ویې ویل: «ای څښتنه، ایا دا هغه څه نه دي چې ما هغه وخت وویل کله چې زه په خپل وطن کې وم؟ له همدې امله ما بیرته وکړه چې ترشیش ته وتښتم، ځکه زه پوهېدم چې ته رحیم او مهربانه خدای یې. زه نه په قهرېږي او ستا تلپاتي مینه ډېره زیاته ده، تا خپله پرېکړه بدله کړې او خلکو ته به سزا ورنه کړې. ﴿٣﴾ نو اوس ای څښتنه، زما ژوند واخله، ځکه چې زما دپاره د ژوند څخه مرگ ډېر ښه دی.» ﴿٤﴾ څښتن په ځواب کې وویل: «ته څه حق لرې چې په قهر شې؟»

﴿٥﴾ یونس د ښار ختیځ خواته لاړ او کښېناست. هغه د خپل ځان دپاره یو پناه ځای جوړ کړ او د هغې لاندې کښېناست، دا انتظار یې کاوه چې وويني په نینوا باندې به څه پېښ شي. ﴿٦﴾ بیا څښتن خدای یو بوتی راشین کړ چې په یونس باندې سیوری وکړي، ترڅو د هغه قهر سوړ کړي. یونس د بوتی دپاره ډېر خوشحاله شو. ﴿٧﴾ خو په راتلونکې ورځ سهار وختي خدای یو چینجی راولېږه او هغه بوتی یې وخور او هغه وچ شو. ﴿٨﴾ کله چې لمر راوخوت، خدای د ختیځ له خوا تود باد راولوزاوه او تر هغه وخته پورې لمر د یونس په سر باندې لگېده چې هغه کمزوری شو. هغه غوښتل چې مړ شي او ویې ویل: «زما دپاره د ژوند څخه مرگ ډېر ښه دی.»

۹) خو خدای هغه ته وویل: «ته څه حق لرې چې د بوتې په هکله په قهر شې؟» یونس په ځواب کې وویل: «زه حق لرم چې په قهر شم، دومره په قهر شم چې مړ شم!»

۱۰) څښتن هغه ته وویل: «ته په دې بوتې باندې چې د هغه دپاره دې هېڅ زحمت نه دی ویستلی او نه دې لوی کړی دی، زړه سوځوې. دا بوتې په یوه شپه کې راشین شو او په بله شپه وچ شو. نو ایا زه د نینوا په لوی ښار باندې زړه ونه سوځوم؟ هلته د یو لک او شلو زرو څخه زیات خلک شته چې جاهلان دي او همدارنگه ډېر حیوانات په کې دي.»